SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:1925

av Liza-Maria Norlin (KD)

Tydligare ansvar för vuxna att förvissa sig om barns ålder vid sexuella handlingar

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över 6 kap. 13 § brottsbalken i syfte att införa en uttrycklig skyldighet för vuxna att förvissa sig om åldern vid sexuella handlingar med barn och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Ett barn blir inte äldre för att en vuxen uppfattar det så. Barnets skydd mot sexuella övergrepp ska utgå från barnets faktiska ålder. Ansvaret för den vuxnes handlande ska bäras av den vuxne.

Enligt dagens lagstiftning kan den som varit oaktsam beträffande barnets ålder dömas för sexualbrott mot barn. Det följer av 6 kap. 13 § brottsbalken (1962:700). Av lagens förarbeten framgår att om personen inte har frågat om eller på olika sätt undersökt förhållanden kring ålder, trots att det funnits anledning att vara på sin vakt, kan det medföra straffansvar. Förarbetena nämner att skyldigheten att vidta någon form av kontroll av den unges ålder ökar ju tydligare indikationer det finns på att den andra personen inte uppnått en viss ålder (prop. 2017/18:177 s. 88).

Det behöver dock tydliggöras vilka krav som ställs på vuxna att förvissa sig om att en ung person har fyllt 15 år innan sexuella handlingar genomförs.

Barnets utseende, klädsel eller närvaro i miljöer med äldre personer ska inte i sig kunna befria den vuxne från ansvar. Att ett barn uppfattas som äldre är inte detsamma som att den vuxne har vidtagit rimliga åtgärder för att förvissa sig om åldern.

Även om barnet har lämnat felaktiga uppgifter om sin ålder undanröjer det inte den vuxnes ansvar. Avgörande bör vara om den vuxne har gjort vad som rimligen kan krävas för att kontrollera åldern.

Regeringen bör därför se över lagstiftningen och föreslå en uttrycklig kontrollskyldighet. En vuxen som brister i denna skyldighet ska kunna dömas för våldtäkt mot barn eller annat tillämpligt sexualbrott mot barn, när övriga förutsättningar för brottet är uppfyllda. Regleringen ska samtidigt värna utrymmet för frivilliga relationer mellan ungdomar nära varandra i ålder.

Liza-Maria Norlin (KD)